

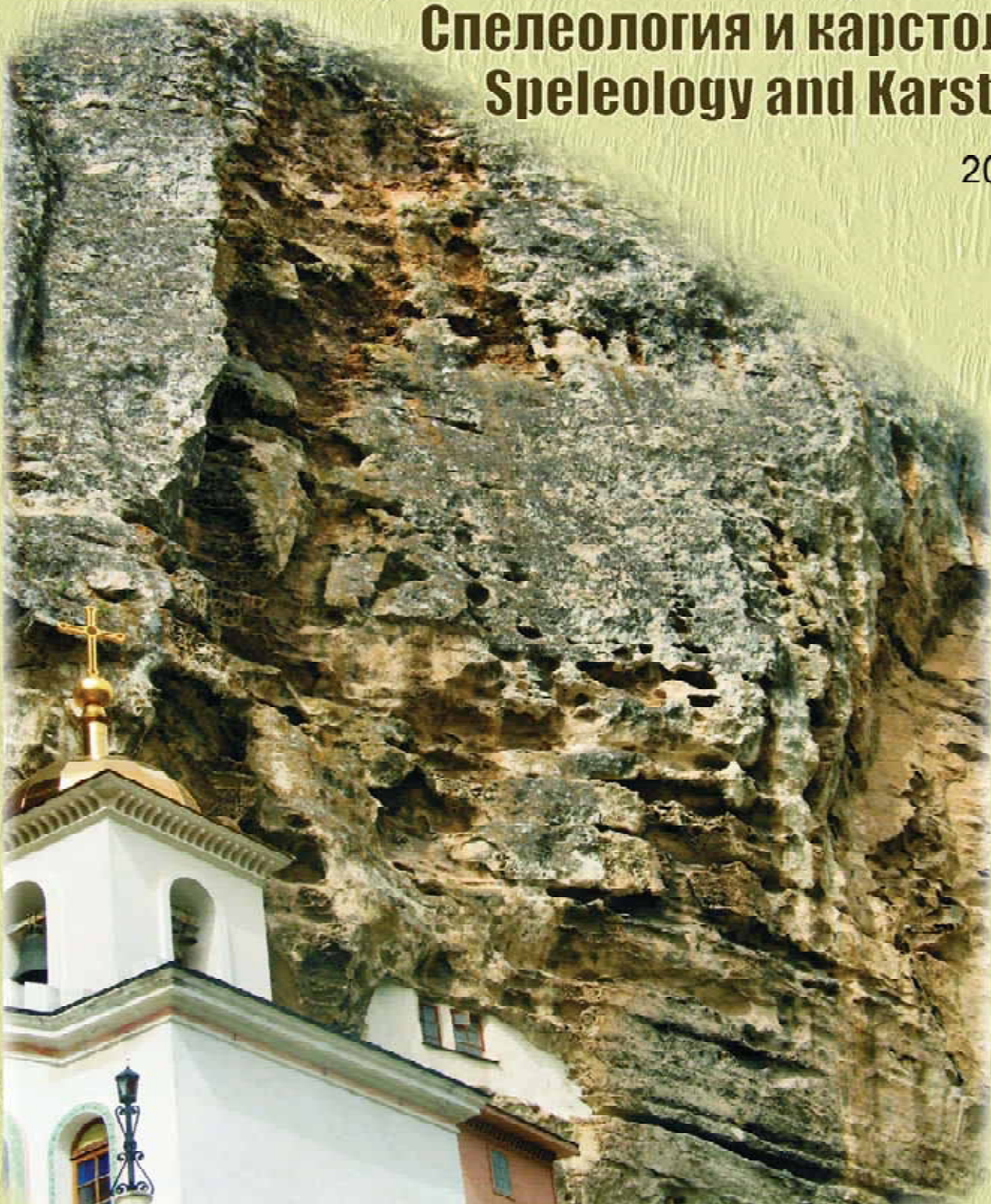

Спелеологія і карстологія

Спелеология и карстология

Speleology and Karstology

2009 № 2

ISSN 1997-7492

Український Інститут спелеології і карстології

Ukrainian Institute of Speleology and Karstology

Міністерство освіти і науки України
Національна Академія наук України

Таврійський національний університет ім. В.І. Вернадського

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ СПЕЛЕОЛОГІЇ І КАРСТОЛОГІЇ
UKRAINIAN INSTITUTE OF SPELEOLOGY AND KARSTOLOGY

Спелеологія і карстологія

Спелеология и карстология

Speleology and Karstology

Науковий журнал, заснований у 2008 році

Виходить два рази на рік

Засновники

Таврійський національний університет ім. В.І.Вернадського,
Український Інститут спелеології і карстології

Спелеологія і карстологія

Спелеология и карстология

Speleology and Karstology

ISSN 1997-7492

Журнал публікує наукові статті, огляди, повідомлення та листи з теоретичних, методичних, регіональних та прикладних питань спелеології і карстології українською, російською та англійською мовами.

Журнал публикует научные статьи, обзоры, сообщения и письма по теоретическим, методическим, региональным и прикладным вопросам спелеологии и карстологии на украинском, русском и английском языках.

The Journal publishes research articles, reviews, communications and letters on theoretical, methodological, regional and applied aspects of speleology and karstology in Ukrainian, Russian and English.

Адреса редакції:

Україна, 95007, Сімферополь, проспект Вернадського 4, Український Інститут спелеології і карстології.

Електронна адреса: institute@speleoukraine.net

Вебсайт: www.institute.speleoukraine.net

Рекомендації авторам з підготовки рукописів: www.institute.speleoukraine.net

Address:

Ukrainian Institute of Speleology and Karstology, 4 Prospect Vernadskogo, Simferopol, 95007 Ukraine

E-mail: institute@speleoukraine.net

Website: www.institute.speleoukraine.net

Свідотство про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
серія КВ № 14032-3003Р від 08.05.2008 р.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР: О.Б.Климчук (Сімферополь, Україна)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Андрийчук Вячеслав Миколайович, заст. гол. редактора (Сосновец, Польща)

Вахрушев Борис Олександрович, заст. гол. редактора (Сімферополь, Україна)

Амелічев Геннадій Миколайович, відповідальний секретар (Сімферополь, Україна)

Аксем Сергій Дмитрович (Київ, Україна)

Бахмутов Володимир Георгієвич (Київ, Україна)

Гудзенко Вадим Вікторович (Київ, Україна)

Дублянський Віктор Миколайович (С.Петербург, Росія)

Лушчак Анатолій Васильович (Сімферополь, Україна)

Личак Олександр Іванович (Сімферополь, Україна)

Левашов Сергій Петрович (Київ, Україна)

Мавлюдов Булат Рафаєлович (Москва, Росія)

Михевц Андрій (Постойна, Словенія)

Оліферов Август Миколайович (Сімферополь, Україна)

Онак Богдан (Тампа, США)

Остапенко Андрій Олександрович (Краснодар, Росія)

Полканов Юрій Олександрович (Сімферополь, Україна)

Рідуш Богдан Тарасович (Чернівці, Україна)

Семиколенних Андрій (Москва, Росія)

Таширев Олександр Борисович (Київ, Україна)

Шутов Юрій Іванович (Сімферополь, Україна)

Шестопапов Вячеслав Михайлович (Київ, Україна)

Юровський Юрій Георгієвич (Сімферополь, Україна)

Рекомендовано до друку редакційною колегією журналу

Перша сторінка обкладинки: *Гіпогенні карстопрояви у обривах палеоценової куести Передгірного Криму (Фото О.Климчука)*

Друга сторінка обкладинки: *Гіпогенна морфологія і вторинні утворення у печері Сонора, Техас, США (Фото О.Климчука)*

Front cover: *Hypogene karst features in escarpments of the Paleocene cuesta of the Piedmont Crimea Range (Photo by A.Klimchouk)*

Back cover: *Hypogene morphology and secondary formations in Cavern of Sonora, Texas, USA (Photo by A.Klimchouk)*

Дизайн обкладинки: О.Б.Климчук

Комп'ютерна верстка: А.М.Гребнев

Здано до набору 05.10.9. Підписано до друку 07.10.2008. Формат 60x84 1/8. Папір офсетний №1.

Друк офсетний. Ум. друк. арк. Тираж 300 прим. Зам. №

Оригінал-макет розроблено УІСК

Видруковано з оригінал-макетів замовника у друкарні СГД Харітонов О.О. 95011, м. Сімферополь, вул. Самокіша 20,
тел/факс (0652) 54-62-13 E-mail: faktor-mail@mail.ru

© 2009 Український Інститут спелеології і карстології. Всі права застережені.

ЗМІСТ

СТАТТІ

Максимович М.Г., Мещерякова О. Ю. Роль Г.О.Максимовича у розвитку наукової спелеології	5
Шестопалов В.М., Климчук О.Б., Токарев С.В., Амелічев Г.М. Оцінка уразливості підземних вод районів відкритого карсту (на прикладі масиву Ай-Петрі, Крим)	11
Вахрушев Б.О. Про генетичний зміст карстового рельєфоутворюючого процесу	30
Климчук О.Б., Амелічев Г.М., Тимохіна Е.І. Карстові прояви південно-західної частини Передгірного Криму з позицій теорії гіпогенного спелеогенезу	35
Андрейчук В., Рідуш Б., Галускін Є. Печера Піонерка: умови та специфіка криогенного мінералоутворення	54
Бондар К.М., Рідуш Б.Т. Запис палеокліматичних змін у голоцені-верхньому плейстоцені у рихлих відкладах печери Еміне-Баїр-Хосар за магнітними даними	70
Гутарева О. Кайнозойський карст у Приольхон'ї (південно-західне узбережжя оз. Байкал)	77
Казаков В.Л., Шипунова В.О., Калініченко О.О. Аналіз підземного карсту півдня Кривбасу з позицій гіпогенного спелеогенезу	83
Гудзенко В.В. Торій-уранові відношення гірських порід та спелеотем на основі гамма-спектрометрії високої роздільності	88
Мазіна С.Е. Співтовариства фотосинтезуючих організмів, що розвиваються в умовах штучного освітлення на обладнаній ділянці печери Мармурова	92
КОРОТКІ ПОВІДОМЛЕННЯ, НОВИНИ	
Климчук О.Б. Міжнародна конференція "Гіпогенний спелеогенез і гідрогеологія карсту артезіанських басейнів"	100
Тимохіна Е.І. 15-й Міжнародний спелеологічний Конгрес (Керрвіль, Техас, США)	102
Морозов О.Н. Нові печери у Східному Саяні (Бурятія)	104
Рідуш Б.Т. Про роботу осінньої 2008 року палеонтологічної експедиції в печері Еміне-Баїр-Хосар (плато Чатирдаг, Крим)	106
Рідуш Б.Т. Пронін К.К. Палеонтологічна експедиція в печерах Одеси	107
Горкун К.А. Опис Нижньої і Мраморної печер масиву Псеашхо (Західний Кавказ)	108

СОДЕРЖАНИЕ

СТАТЬИ

Максимович Н. Г., Мещерякова О. Ю. Роль Г. А. Максимовича в развитии научной спелеологии	5
Шестопалов В.М., Климчук А.Б., Токарев С.В., Амеличев Г.Н. Оценка уязвимости подземных вод районов открытого карста (на примере массива Ай-Петри, Крым)	11
Вахрушев Б.А. О генетическом содержании карстового рельефообразующего процесса	30
Климчук А.Б., Амеличев Г.Н., Тимохина Е.И. Карстопоявления юго-западной части Предгорного Крыма с позиций теории гипогенного спелеогенеза	35
Андрейчук В., Ридуш Б., Галускин Е. Пещера Пионерка: условия и специфика криогенного минералообразования	54
Бондарь К.М., Ридуш Б.Т. Запись палеоклиматических изменений голоцена - верхнего плейстоцена в рыхлых отложениях пещеры Эмине-Баир-Хосар по магнитным данным	70
Гутарева О. Кайнозойский карст в Приольхонье (юго-западное побережье оз. Байкал)	77
Казаков В.Л., Шипунова В.А., Калиниченко О.А. Анализ подземного карста юга Кривбасса с позиций гипогенного спелеогенеза	83
Гудзенко В.В. Торий-урановые отношения горных пород и спелеотем на основе гамма-спектрометрии высокого разрешения	88

Мазина С.Е. Сообщества фотосинтезирующих организмов, развивающихся в условиях искусственного освещения на оборудованном участке пещеры Мраморная	92
КОРОТКИЕ СООБЩЕНИЯ, НОВОСТИ	
А.Б. Климчук Международная конференция «Гипогенный спелеогенезис и гидрогеология карста артезианских бассейнов»	100
Тимохина Е.И. 15-й Международный спелеологический Конгресс (Керрвилль, Техас, США)	102
Морозов О.Н. Новые пещеры в Восточном Саяне (Бурятия)	104
Ридуш Б.Т. Про работу осенней 2008 года палеонтологической экспедиции в пещере Емине-Баир-Хосар (плато Чатырдаг, Крым)	106
Ридуш Б.Т., Пронин К.К. Палеонтологическая экспедиция в пещерах Одессы	107
Горкун К.А. Описание Нижней и Мраморной пещер массива Псеашхо (Западный Кавказ)	108

TABLE OF CONTENTS

ARTICLES

Maximovich N.G., Meshcheryakova O.Y. The role of G.A. Maksimovich in the development of the science of speleology	5
Shestopalov V.M., Klimchouk A.B., Tokarev S.V., Amelichev G.N. Groundwater vulnerability assessment of regions of open karst (on example of the Ai-Petri massif, Crimea)	11
Vakhrushev B.A. About genetic essence of the karst relief-forming process	30
Klimchouk A.B., Amelichev G.N., Tymokhina E.I. Karst features of the south-west part of the Piedmont Crimea from the standpoint of the theory of hypogene speleogenesis	35
Andreychouk V., Ridush B., Galuskin E. Pionerka Cave: conditions and specificity of cryogenic mineral formation	54
Bondar K.M., Ridush B.T. Record of paleoclimatic changes during Holocene -Upper Pleistocene in non-cemented sediments from Emine-Bair-Khosar cave by magnetic measurements	70
Gutareva O. Cenozoic karst in the Priolkhonie region (the south-west shore of the Baikal Lake)	77
Kazakov V.L., Shipunova V.A., Kalinichenko O.A. An analyses of underground karst of the south Kryvbas region from the standpoint of hypogene speleogenesis	83
Gudzenko V.V. Thorium-uranium ratios of rocks and speleothems based on the high-resolution gamma-spectrometry	88
Mazina S.E. Communities of photosynthetic organisms developing under artificial lighting conditions in the developed section of the Mramornaya show cave	92

BRIEF COMMUNICATIONS, NEWS

Klimchouk A.B. International Conference «Hypogene Speleogenesis and Karst Hydrogeology of Artesian Basins»	100
Tymokhina E.I. 15th International Congress of Speleology (Kerrville, Texas, USA)	102
Morozov O.N. New caves in the Eastern Sayan (Buryatia, Russia)	104
Ridush B.T. About the work of the fall (2008) paleontological expedition in the Emine-Bair-Khosar Cave (Chatyrdag Plateau, Crimea)	106
Ridush B.T., Pronin K.K. Paleontological expedition to caves of Odessa	107
Gorkun K.A. Description of the Nizhnaya and Mramornaya caves of the Pseashkho Massif (Western Caucasus)	108